

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžo/23/2015
Identifikačné číslo spisu:	2013200619
Dátum vydania rozhodnutia:	13.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2013200619.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Ing. T. W., bytom U., zastúpeného advokátom JUDr. Igorom Horanským, AK so sídlom Trebatice 187, proti žalovanému: Obec Pata, Hlohovecká 103, Pata, zastúpenému VIA LEGE, s.r.o., Veterná 1093, Pata, o preskúmanie rozhodnutia a postupu žalovaného, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/38/2013-96 zo dňa 30.septembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/38/2013-96 zo dňa 30. septembra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave napadnutým uznesením podľa § 250d ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) zastavil konanie z dôvodu oneskoreného podania žaloby.

Ako uviedol v odôvodnení svojho uznesenia Krajskému súdu v Trnave bola dňa 18. septembra 2013 doručená žaloba, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia fiktívneho rozhodnutia žalovaného, ktorým žalovaný zamietol jeho odvolanie zo dňa 9. júla 2013 proti prvostupňovému fiktívnemu rozhodnutiu o odmietnutí sprístupnenia informácie požadovanej žiadosťou zo dňa 19. júna 2013.

Krajský súd v uznesení, ktorým konanie zastavil citoval ustanovenie § 250b ods. 1 O.s.p. a uviedol, že v konaní nebolo sporné, že žalobca podal dňa 9. júla 2013 odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu žalovaného, a že sa žalobou domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného o tomto odvolaní.

V rozpore s právnym názorom žalobcu podľa zistenia súdu v danom prípade neboli splnené podmienky pre vznik zákonného predpokladu, že žalovaný vydal rozhodnutie o zamietnutí odvolania žalobcu a potvrdení odvolaním napadnutého prvostupňového rozhodnutia podľa § 19 ods. 3 druhá veta zák. č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z.z.“), za deň

doručenia ktorého by sa považoval druhý deň po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia (15 dní od doručenia odvolania).

Podmienkou vzniku zákonného predpokladu je, že odvolací orgán v skutočnosti o odvolaní žiadateľa v lehote 15 dní od doručenia odvolania nerozhodne, pričom v danom prípade starosta obce ako kompetentný orgán (§ 19 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z.) na odvolanie žalobcu reagoval listom zo dňa 11. júla 2013 („Vec: Odpoveď na Tvoje odvolanie“), z ktorého je bez pochybností zrejmé, že požiadavky žiadateľa a jeho odvolacia argumentácia boli odmietnuté. Odvolací orgán sa odvolaním žalobcu zaoberal a zaujal k nemu odmietavé stanovisko v písomnosti jednoznačného obsahu neposkytujúceho možnosť vzniku pochybností o tom, kto a v akej veci písomnosť - rozhodnutie vydal (v súlade s ustanovením § 47 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. obsahuje označenie orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, meno a priezvisko fyzickej osoby, dátum vydania a bolo opatrené pečiatkou), ako a z akých dôvodov vo veci rozhodol (§ 47 ods. 1).

Rozhodnutie žalovaného vo veci odvolania žalobcu bolo vydané objektívne rozpoznatelným spôsobom, dorúčením sprístupnené žalobcovi, pričom skutočnosť, že neobsahuje poučenie o odvolaní a možnosti jeho preskúmania súdom, ako aj neformálnosť jeho obsahu, môžu byť dôvodom zrušenia rozhodnutia v súdnom konaní, nezakladajú však vznik domnienky, že rozhodnutie vydané nebolo.

Z vyššie uvádzaných dôvodov, súd pri posudzovaní včasnosti podania žaloby vychádzal zo zistenia, že rozhodnutie o odvolaní žiadateľa bolo tomuto doručené dňa 16. júla 2013 (tento dátum doručenia nebol medzi účastníkmi sporný), z čoho je zrejmé, že žaloba doručená súdu e-mailom dňa 18. septembra 2013 bola podaná po márnom uplynutí lehoty dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni (§ 250b ods. 1 O.s.p.), pričom posledný deň lehoty 16. septembra 2013 pripadol na pracovný deň.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/38/2013-96 zo dňa 30. septembra 2014, ktorým sa zastavilo konanie podľa § 250d ods. 3 O.s.p., podal žalobca včas odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu, ktoré odôvodnil tým, že na žalobcove odvolanie zo dňa 9. júla 2013 proti prvostupňovému fiktívnemu rozhodnutiu zareagovala Obec Pata (žalovaný) len stručným listom zo dňa 11. júla 2013, ktorý bol žalobcovi doručený dňa 16. júla 2013. Podľa názoru žalobcu tento stručný list starostu Obce Pata zo dňa 11. júla 2013 obsahuje iba nejednoznačné tvrdenie, že žiadateľovi (žalobcovi) už boli poskytnuté kópie tých listov, ktoré Obec Pata (starosta obce) má k dispozícii. Žalobca na základe tohto nejednoznačného listu Obce Pata (starostu obce) zo dňa 11. júla 2013 logicky a racionálne očakával, že Obec Pata (starosta obce) v rámci druhostupňového konania preverí, či starostom menovaná spracovateľka územného plánu (ÚPN) Obce Pata ešte má alebo nemá „niektoré veci“ (podklady) Obce Pata poskytnuté ňou poverenej a pre ňu pracujúcej spracovateľke na spracovanie územného plánu (ÚPN) tejto obce.

Podľa názoru žalobcu Obec Pata (starosta obce) mala v rámci druhostupňového konania vydať jasné a jednoznačné druhostupňové rozhodnutie, že Obec Pata už nemá žiadne také podklady patriace Obci Pata, ktoré požadoval žiadateľ (žalobca), a ktoré ešte neboli poskytnuté žiadateľovi.

Starosta Obce Pata, ako odvolací orgán, v rozpore s ustanovením § 19 ods. 1 a § 22 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. a § 47, § 59 až § 60a zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní nevykonal náležité druhostupňové konanie a ani v zákonom predpísanej lehote nerozhodol a nevydal zákonom predpísané druhostupňové rozhodnutie o žalobcovom odvolaní zo dňa 9. júla 2013. Uvedené skutočnosti znamenajú a zo zákona sa predpokladá, že žalovaný vydal druhostupňové fiktívne rozhodnutie o zamietnutí žalobcovho odvolania zo dňa 9. júla 2013 a o potvrdení nezákonného a nepreskúmateľného odmietavého prvostupňového rozhodnutia. Zároveň sa teda predpokladá, že toto zamietavé fiktívne druhostupňové rozhodnutie bolo vydané dňa 26. júla 2013, čiže pri uplynutí zákonom predpísanej 15-dňovej lehoty na vydanie skutočného (nefiktívneho) druhostupňového rozhodnutia, ktorá začala plynúť od 11. júla 2013 (kedy bolo žalovanému zaslané žalobcove odvolanie zo dňa 11. júla 2013). Prítom za deň fiktívneho doručenia tohto zamietavého druhostupňového fiktívneho rozhodnutia žalovaného z 26. júla 2013 sa zo

zákona považuje pondelok 29. júla 2013.

Podľa názoru žalobcu list žalovaného (Obce Pata) zo dňa 11. júla 2013 nemožno objektívne považovať za rozhodnutie o odmietnutí (zamietnutí) žiadateľovej (žalobcovej) žiadosti zo dňa 19. júna 2013 o poskytnutie vymedzených informácií (kópií vymedzených dokumentov) už len preto, lebo Obec Pata (starosta obce) tomto liste výslovne uvádza, že „niektoré veci môže mať ešte spracovateľka Ing. arch. Y.“. Nejednoznačný list Obce Pata (starostu obce) zo dňa 11. júla 2013 absolútne nespĺňa ani len základné formálne ani obsahové náležitosti na jasné a jednoznačné administratívne rozhodnutie orgánu verejnej správy o odmietnutí (zamietnutí) žiadosti o poskytnutie (zaslanie) vymedzených informácií (kópií vymedzených dokumentov). Nejednoznačný list starostu Obce Pata zo dňa 11. júla 2013 by mohol byť jedine nulitým právnym aktom, na ktorý kvôli nulite nemôžu prihliadať pri svojom rozhodovaní ani súdy.

Uznesenie krajského súdu do určitej miery vychádza z neúplného a nedostatočného zistenia či zamlčievania skutkového a právneho stavu a taktiež napadnuté uznesenie nemá v podstatných tvrdeniach krajského súdu oporu vo vykonanom dokazovaní a vychádza z nesprávneho skutkového a právneho posúdenia veci.

Navrhol napadnuté uznesenie krajského súdu zmeniť a zrušiť rozhodnutie žalovaného ako i prvostupňového správneho orgánu a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie, alternatívne zrušiť rozsudok krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o uznesenie, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p.), dospel jednomyseľne k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p.

V uvedenej právnej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že základnou právnou otázkou v tomto konaní je posúdenie tej skutočnosti, či list žalovaného (starostu Obce Pata) zo dňa 11. júla 2013 je možné považovať za druhostupňové rozhodnutie žalovaného o odvolaní žalobcu zo dňa 9. júla 2013 a teda, či žaloba žalobcu bola podaná v zákonnej dvojmesačnej lehote alebo oneskorene.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 O. s. p. sa v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, postupuje podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“.

Podľa § 250b ods. 1 O. s. p. sa žaloba musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

Ako bolo zistené z obsahu spisu krajského súdu, Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 20S/38/2013-96 zo dňa 30. septembra 2014 zastavil podľa § 250d ods. 3 O.s.p. konanie vo veci žaloby, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a postupu fiktívneho rozhodnutia žalovaného, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu zo dňa 9. júla 2013 proti prvostupňovému fiktívnemu rozhodnutiu žalovaného.

Žalovaný zaslal žalobcovi list zo dňa 11. júla 2013, ktorý bol žalobcovi doručený dňa 16. júla 2013, z

obsahu ktorého je podľa názoru odvolacieho súdu zrejmé, že sa jedná o odpoveď na odvolanie žalobcu zo dňa 9. júla 2013. Žalobu však žalobca podal až dňa 18. septembra 2013 e-mailom, teda po zákonnej dvojmesačnej lehote.

Žalovaný, ako vyplynulo z odvolania proti uzneseniu krajského súdu, nepovažoval uvedený list za rozhodnutie, a preto podľa jeho názoru žaloba bola podaná v zákonnej dvojmesačnej lehote, ktorú počítal odo dňa vydania fiktívneho rozhodnutia žalovaného.

V uvedenej veci bolo irelevantné, že žalobca nepovažoval rozhodnutie žalovaného za rozhodnutie, ale za list a oneskorené podanie žaloby obhajoval podaním žaloby proti fiktívnemu druhostupňovému rozhodnutiu žalovaného.

V zmysle nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky i rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 354/08-50 zo dňa 22.01.2009, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6SŽ/196/2001 zo dňa 29.04.2002 a sp. zn. 10SŽd/36/2011 zo dňa 01.08.2012) môžu byť predmetom preskúmania súdom, rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré nemajú formálne náležitosti, ak sa dotýkajú alebo ak sa môžu dotknúť práv a právom chránených záujmov fyzických alebo právnických osôb. Súdna prax ustálila, že rozhodnutím správneho orgánu je každé rozhodnutie, ktorým sa zakladajú, menia, rušia alebo ktorým môžu byť priamo dotknuté práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb. Pojem „rozhodnutie“ je označením technickým a je potrebné k nemu pristupovať vždy z hľadiska jeho obsahu a nie formy. Za spôsobilý predmet súdneho prieskumu sa považujú aj listy s charakterom rozhodnutia vydané príslušným orgánom verejnej správy.

Na tomto mieste dáva odvolací súd do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostrážitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení, vrátane využitia možnosti podania opravných prostriedkov.

Na základe uvedeného sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, odvolaniu žalobcu nevyhovelo a napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/38/2013-96 zo dňa 30. septembra 2014 podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. v spojení s § 250ja ods. 3 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 246c O. s. p. tak, že účastníkom konania ich náhradu nepriznal, keďže žalobca nebol v konaní úspešný a žalovaný nemal nárok na náhradu trov zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.